



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové, JUDr. Zdeňka Kühna, Mgr. Daniely Zemanové a Mgr. Bc. Ing. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **V. K.**, zastoupený JUDr. Stanislavem Stunou, advokátem se sídlem Počernická 3225/2c, Praha 10, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 4. 2006, č. j. OAM-425/VL-18-12-2006, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 17. 9. 2007, č. j. 64 Az 49/2006 - 23,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 17. 9. 2007, č. j. 64 Az 49/2006 - 23, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Rozhodnutím ze dne 18. 4. 2006 zamítl žalovaný žádost žalobce o udělení azylu jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky (dále jen „zákon o azylu“). Žalovaný dospěl k závěru, že žalobce neuvedl žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. V průběhu správního rozhodnutí bylo objasněno, že důvodem podání žádosti o udělení azylu byla snaha žalobce zlegalizovat si další pobyt v ČR, který by mu umožnil vydělat si potřebné peníze na dostavění rodinného domu. Správní orgán pak vzhledem k tomu, že posoudil žádost jmenovaného jako zjevně nedůvodnou podle § 16 citovaného zákona, již pro nadbytečnost neposuzoval, zda splňuje podmínky pro udělení azylu dle § 13 a § 14, a nehodnotil překážku vycestování dle § 91 téhož zákona, neboť aplikace těchto ustanovení se váže na § 12 zákona o azylu, kterého v daném případě nebylo užito.

Proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobce žalobou ke Krajskému soudu v Ostravě, který ji rozsudkem ze dne 17. 9. 2007 zamítl.

Předmětný rozsudek napadl žalobce (dále též „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností, v níž uvedl, že krajský soud se dostatečně nezabýval jednotlivými body uvedenými žalobcem v jeho žalobě proti rozhodnutí žalovaného. Krajský soud namísto toho pouze citoval argumenty žalovaného a nesprávně posoudil právní otázku. Stěžovatel dále namítl, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti popřel důvodnost podané kasační stížnosti a navrhl její zamítnutí.

II.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech azylu (mezinárodní ochrany) lze pro stručnost odkázat na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS (všechna zde uváděná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na stránkách www.nssoud.cz). Zde Nejvyšší správní soud shromáždil výčet typových případů, v nichž se může jednat o přijatelnou kasační stížnost. Jako jeden možný případ uvedl rovněž situaci, kdy je v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení takového druhu se pak může jednat například tehdy, pokud krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Pochybení uvedeného charakteru Nejvyšší správní soud shledal i v nyní posuzovaném případě, proto je třeba považovat kasační stížnost za přijatelnou a Nejvyšší správní soud mohl přistoupit k posouzení důvodnosti v ní uplatněných námitek.

III.

Kasační stížnost je důvodná.

Stěžovatel předně namítl, že krajský soud se dostatečně nezabýval jednotlivými žalobními body uvedenými v jeho žalobě. Jak Nejvyšší správní soud zjistil ze soudního spisu, žalobce zde kromě jiného namítal absenci výroku o nevztažení překážky vycestování na jeho případ v napadeném rozhodnutí správního orgánu. Krajský soud se pak s uvedenou námitkou v odůvodnění svého rozsudku skutečně nijak nevypořádal. V rekapitulační části rozsudku pouze zkonstatoval, že správní orgán se zabýval také otázkou, proč není třeba v případě daného žadatele hodnotit překážku vycestování. Z části odůvodnění, v níž krajský soud přikročil k přezkumu napadeného rozhodnutí a k vypořádání žalobních námitek (a kde neshledal žádné pochybení na straně žalovaného), však již není nijak patrné, na základě jaké úvahy dospěl k závěru, že správní orgán postupoval v tomto bodě v souladu se zákonem.

Krajský soud tedy učinil své rozhodnutí ve vztahu k uvedené otázce nepřezkoumatelným, čímž je dán kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. a Nejvyšší správní soud má i bez dalšího povinnost takové rozhodnutí zrušit. Nejvyšší správní soud nicméně považuje za vhodné ještě nad rámec právě řečeného uvést několik poznámek k otázce povinnosti správního orgánu hodnotit překážky vycestování dle § 91 zákona o azylu poté, co posoudil žádost žadatele jako zjevně nedůvodnou podle § 16 citovaného zákona.

Zákon o azylu ve znění účinném do 31. 8. 2006 totiž sice dával v § 16 odst. 1 písm. g) správnímu orgánu oprávnění zamítnout žádost o azyl jako zjevně nedůvodnou, neuváděl-li žadatel žádnou skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 téhož zákona. Citovaný zákon (rovněž ve znění účinném do 31. 8. 2006) dále stanovil v § 28: „*Pokud bude rozhodnuto o neudělení nebo odnětí azylu, ministerstvo v rozhodnutí uvede, zda se na cizince vztahuje překážka vycestování (§ 91).*“ Uvedená ustanovení pak byla v dřívější době vykládána tak, že pokud jsou splněny podmínky stanovené v § 16 odst. 1 písm. g), není již potřeba v případě daného cizince rozhodovat o tom, zda se na něj vztahuje překážka vycestování. Takový výklad však již byl judikaturou Nejvyššího správního soudu zvrácen, viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 28. 1. 2009, č. j. 1 Azs 96/2006 - 80, v němž rozšířený senát zaujal názor, že „*ustanovení § 28 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném do 31. 8. 2006, je nutno vyložit tak, že pojem "rozhodnutí o neudělení nebo odnětí azylu" zahrnuje také rozhodnutí o zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné (§ 16 zákona).* V tomto případě byl správní orgán povinen rozhodnout též o překážce vycestování“. Rozšířený senát založil své rozhodnutí zejména na argumentaci, podle níž představoval institut překážky vycestování zákonný výraz zásady mezinárodního práva *non-refoulement*, výslovně zakotvené v čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, čl. 3 Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání, případně dovozované judikaturou Evropského soudu pro lidská práva z čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Soulad s těmito závazky, vyjádřenými v uvedených mezinárodněprávních předpisech, by pak byl značně narušen, pokud by bylo přitakáno souhlasu s vyloučením posuzování překážky vycestování za situace, kdy byla žádost o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná.

Správní orgán tedy měl i v případech, kdy zamítal žádosti o azyl podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, povinnost vyslovit ve výroku svého rozhodnutí a přesvědčivě se v jeho odůvodnění vypořádat s otázkou, zda v případě stěžovatele neexistují skutečnosti, které by zakládaly povinnost aplikovat § 91 zákona o azylu a vydat rozhodnutí o existenci překážky vycestování.

Ve vztahu k dalším bodům uplatněným v žalobě (tedy kromě otázky překážky vycestování) nicméně rozhodnutí krajského soudu odůvodněno je a protože stěžovatel neuvádí, v čem konkrétně spatřuje skutečnost, že se jimi krajský soud nezabýval dostatečně, považuje Nejvyšší správní soud jeho výše uvedenou kasační námitku ve zbytku jejího rozsahu za nedůvodnou. Stejně tak je tomu s dalšími námitkami uplatněnými stěžovatelem. Ten dále uvádí, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázku a že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve

spisech. K tomu Nejvyšší správní soud konstatuje, že se jedná toliko o obecná tvrzení bez toho, aby stěžovatel poukázal na konkrétní pochybení správního orgánu a soudu. Přičemž kasační námitky musí zpravidla zahrnovat jak skutkové, tak právní důvody, pro něž stěžovatel považuje rozhodnutí soudu za nezákonné. Stěžovatel tak musí vylicit, k jakým konkrétním vadám došlo podle jeho názoru v řízení před správním orgánem či před soudem, jakými blíže určenými vadami trpí podle něj rozhodnutí soudu, v čem přesně spatřuje stěžovatel nesprávné posouzení právní otázky soudem apod. (srovnej usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 2. 2006, č. j. 1 Azs 9/2006 - 41, či rozsudek ze dne 23. 10. 2003, č. j. 2 Azs 9/2003 - 40, publikovaný pod č. 113/2004 Sb. NSS). Pouhá paragrafová či slovní citace některého zákonného ustanovení jako stížní bod neobstojí a je pro soud irelevantní. Jelikož stěžovatel svá tvrzení nikterak blíže nekonkretizoval, nemohl se Nejvyšší správní soud těmito neurčitými tvrzeními zabývat.

IV.

S ohledem na shora uvedené skutečnosti Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V tomto řízení je krajský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu, který byl vysloven v odůvodnění tohoto rozsudku. Pro účely dalšího řízení ve věci Nejvyšší správní soud *obiter dictum* poukazuje na své rozhodnutí ze dne 11. 2. 2009, č. j. 1 Azs 107/2008 - 78, v němž se podrobně zabýval otázkou, v jakém rozsahu má správní orgán povinnost v odůvodnění svého rozhodnutí vypořádat důvody, pro které nepovažuje za nutné udělit doplňkovou ochranu.

V novém řízení krajský soud rozhodne rovněž o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. března 2009

JUDr. Marie Žiškova
předsedkyně

senátu